

برای بررسی صلاحیت مالی پیشنهاد دهندگان باید آن‌ها را از سه منظر مورد مطالعه قرارداد. در وهله اول لازم است فارغ از موضوع مناقصه، ساختار مالی شرکت‌کننده مورد بررسی قرارگیرد این امر ضمن این که مسائل و نارسایی‌های احتمالی که شرکت‌کننده درگیر آن است و ممکن است در آینده پروژه را دچار خطر کند را نشان می‌دهد، به قدرت و امکانات شرکت در مدیریت مالی برنامه‌هایش هم اشاره دارد. موضوع دوم و اصلی‌ای که مورد مطالعه و ارزیابی قرارخواهد گرفت ساختار مالی پیشنهادی شرکت‌کننده (سرمایه‌گذار) برای اجرای پروژه است. این که منابع لازم را از چه محلی تامین می‌کند و امکانات وی برای روش پیشنهادی‌اش تا چه حد قابل اتکاست. آخرین سرفصلی که لازم است در ارزیابی مالی مورد مطالعه باشد عملکرد مالی شرکت‌کننده (یا مجموعه سرمایه‌گذار و پیمانکار و ...) در اخذ و انجام پروژه‌های قبلی است.

بر همین اساس ارکان بررسی صلاحیت مالی و امتیازدهی به شرکت‌کنندگان در مناقصه شماره ۱-۱۵/۲۰۳۰/۳۰-ITB/MAN به صورت کلی مطابق زیر پیشنهاد می‌شوند:

حداکثر امتیاز		
۲۵	توان و ساختار سالم و قوی مالی	الف
۵۵	ساختار و مدل تامین مالی پیشنهادی و قابلیت اجرایی آن	ب
۱۸	عملکرد گذشته شرکت در اجرای پروژه‌ها و تامین و تجهیز مالی آن‌ها	ج
۲	رعایت نظم، قواعد و زیبایی در نگارش و ارائه پیشنهاد	د

الف - توان و ساختار سالم و قوی مالی

موارد زیر به‌عنوان نشانگرهای قوت ساختار مالی مناقصه‌گران پیشنهاد می‌شوند:

حداکثر امتیاز		
۶	سرمایه پرداخت شده	۱
۲	مالیات پرداختی	۲
۶	تراز مالی و صورت سود و زیان مناسب در سه سال گذشته	۳
۶	نسبت‌های مالی موید ثبات و قوت مالی شرکت	۴
۵	گزارش حسابرس دال بر تایید غیر مشروط حساب‌ها و عملکرد	۵
۲۵	جمع	

الف-۱ - سرمایه پرداخت شده

امتیاز	آخرین سرمایه ثبتی پرداخت شده (میلیارد تومان)	
۰,۰	کمتر از ۱۰	
	الی	از
۰,۵	۲۴	۱۰
۱	۳۶	۲۴
۲	۴۲	۳۶
۳	۴۸	۴۲
۴	۵۴	۴۸
۵	۶۰	۵۴
۶	۶۰ و بیشتر	

الف-۲ - مالیات پرداختی

امتیاز	مالیات پرداخت شده (میلیارد تومان)	
۰,۰	کمتر از ۱	
	الی	از
۱	۶	۱
۱,۵	۱۲	۶
۲	۱۲ و بیشتر	

الف-۳ - ترازنامه و صورت سود و زیان در سه سال گذشته

بررسی سنواتی ترازنامه و صورت و سود و زیان شرکت نشان‌دهنده جهت‌گیری آن شرکت می‌باشد. عمده‌ترین مسائلی که در این بررسی مد نظر قرار می‌گیرد عبارتند از:

- سودآوری شرکت
 - اگر متوسط سود خالص شرکت به حقوق صاحبان سهام در سه سال گذشته کمتر از ۲۰٪ نیست، ۱ امتیاز.
 - اگر روند سود خالص شرکت در سه سال گذشته نزولی نیست، ۱ امتیاز.
- دارایی‌های شرکت
 - چنان‌چه دارایی‌های ثابت شرکت بیش از ۶۰ میلیارد تومان باشد، ۱ امتیاز.
 - چنان‌چه دارایی‌های جاری شرکت در سه سال گذشته هر سال نسبت به سال قبل کاهش نداشته‌است:

امتیاز	افزایش نسبی دارایی جاری هر سال نسبت به سال قبل (%) (کمترین افزایش نسبی سالانه در جدول لحاظ شود)	
۰,۰	کمتر از ۵٪	
	تا	از
۰,۲۵	٪۱۰	٪۵
۰,۵۰	٪۱۵	٪۱۰
۰,۷۵	٪۲۰	۱۵٪
۱,۰	بیش از ۲۰٪	

- کاهش بدهی
 - اگر کل بدهی شرکت پس از کسر بدهی بابت پیش‌دریافت انجام فعالیت‌ها (باستثنای پیش‌دریافت‌هایی که سنواتی شده‌اند) روند صعودی نداشته‌است، ۲ امتیاز.

الف-۴ - نسبت‌های مالی

نسبت‌های مالی بر عملکرد مالی شرکت در سال گذشته تمرکز دارند. پیشنهاد می‌شود نسبت‌های زیر بررسی شوند:

- نسبت بدهی

امتیاز	نسبت بدهیها به جمع داراییها (%)	
۲,۰	کمتر از ۵۰٪	
	الی	از
۱,۵	۶۰٪	۵۰٪
۱,۰	۷۰٪	۶۰٪
۰,۵	۸۰٪	۷۰٪
۰,۰	بیش از ۸۰٪	

- نسبت بازده دارایی‌ها

امتیاز	نسبت سود خالص به جمع داراییهای شرکت (%)	
۰,۰	کمتر از ۱۰٪	
	الی	از
۰,۵	۱۵٪	۱۰٪
۱,۰	۲۰٪	۱۵٪
۱,۵	۲۵٪	۲۰٪
۲,۰	بیش از ۲۵٪	

- نسبت آتی

امتیاز	نسبت آتی (%)	
۰,۰	کمتر از ۵۰٪	
	الی	از
۰,۵	۶۰٪	۵۰٪
۱,۰	۷۰٪	۶۰٪
۱,۵	۸۰٪	۷۰٪
۲,۰	بیش از ۸۰٪	

الف-۵ - گزارش حسابرسی

گزارش بازرسی و حسابرس شرکت توسط کمیته ارزیابی صلاحیت مطالعه و پس از بررسی اظهارنظرهای حسابرس کمیته ارزیابی بر اساس این گزارش به ساختار مالی شرکت امتیازی بین صفر تا ۵ می‌دهد. همچنین پیشنهاد می‌شود چنانچه حسابرس در گزارش خود به طرق زیر اظهار نظر کرده امتیازات منفی آتی لحاظ شود:

امتیاز منفی	
۵	عدم اظهار نظر و مردود
۲	اظهار نظر مشروط نسبت به تایید حداقل ۲۰٪ مطالبات
۲	اظهار نظر مشروط نسبت به تایید حداقل ۲۰٪ دارایی‌ها
۵	اظهار نظر مشروط نسبت به تایید ذخایر(حداقل ۳۰٪ داراییها یا ۳۰٪ بدهیها)

در بررسی این گزارش توجه به رده شرکت حسابرسی نیز حائز اهمیت است.

ب- ساختار و مدل تامین مالی پیشنهادی و قابلیت اجرایی آن

در این بخش روش مورد نظر شرکت کننده در مناقصه برای تامین منابع لازم برای اجرای پروژه مورد ارزیابی قرار می گیرد:

حداکثر امتیاز		
۴	ساختار جامع و کامل تامین منابع لازم	۱
۲۲	سهم آورده سرمایه گذار از کل نقدینگی لازم	۲
۵	نحوه تامین سایر منابع لازم (غیر از آورده)	۳
۴	تضمینات مورد نیاز سرمایه گذار	۴
۱۵	شرایط بازپرداخت	۵
۵	هزینه های مناقصه گذار در روش پیشنهادی	۶
۵۵	جمع	

ب-۱ - ساختار جامع و کامل تامین منابع لازم

در این بخش پیشنهاددهنده ساختار مالی مدنظر خود را به طور کامل و شفاف تشریح کرده و کمیته ارزیابی با مد نظر قراردادن موارد زیر و سایر مواردی که لازم می داند به مدل پیشنهادی امتیاز می دهد:

- شناخت عوامل ساختاری: تشریح مناسب مدل و دیده شدن تمام جوانب و تسلط تئوریک بر موضوع
- قابلیت اجرایی: تطابق مدل و نیازمندی های آن با شرایط روز
- انتخاب ارکان (شرکت های همکار) مناسب
- دارا بودن لوازم و امکانات مورد نیاز برای اجرای مدل

ب-۲ - سهم آورده سرمایه گذار از کل نقدینگی لازم

امتیاز	نسبت آورده به مبلغ پیشنهادی (%)
۰,۰	کمتر از ۵٪
۷,۰	۵٪
۱,۵	برای موارد بیش از ۵٪ و کمتر از ۱۵٪: بازای هر ۱٪
۲۲,۰	۱۵٪ و بالاتر

ب-۳ - نحوه تامین سایر منابع لازم (غیر از آورده)

در این بخش هم مناقصه گر (سرمایه گذار بالقوه) روش مد نظر خود برای تامین نقدینگی لازم برای اجرای پروژه و غیر از بخش آورده خودش را شرح می دهد. کمیته ارزیابی براساس این که روش بیان شده تا چه حد با پیشنهاددهنده و شرایط محیطی سازگار است، بین صفر تا پنج امتیاز می دهد. این منابع می توانند بانک های تجاری، صندوق توسعه ملی، بازار سرمایه، اعتبار اسنادی مدت دار، فاینانس و ... باشند.

ب-۴ - تضمینات مورد نیاز سرمایه گذار

مسئله سرمایه گذار برای سرمایه گذاری که انجام می دهد و منابعی که تامین می کند تضامینی از مناقصه گذار مطالبه می نماید. کمیته ارزیابی در مقایسه تضامین درخواستی پیشنهاددهندگان، برای آن ها نمره ای بین صفر تا چهار در نظر می گیرد. مسلماً بهترین تضامین برای مناقصه گذار به ترتیب ضمانت شرکتی، وثیقه، و پس از آن ضمانت بانکی و اعتبار اسنادی است.

ب-۵ - شرایط بازپرداخت

شرایط بازپرداخت شامل نرخ و دوره بازپرداخت، دوره تنفس و فاصله زمانی اقساط می شود.

- نرخ سالانه پیشنهادی

امتیاز	نرخ سالانه پیشنهادی (%)
۰,۵ امتیاز منفی و حداکثر ۲,۰ امتیاز منفی	برای نرخهای بیش از ۸٪ بازای هر ۰,۵٪
۲,۰	۸٪
۰,۵	برای موارد کمتر از ۸٪ بازای هر ۱٪

- دوره بازپرداخت

امتیاز	دوره بازپرداخت (سال)
۰,۵ امتیاز منفی و حداکثر ۲,۰ امتیاز منفی	برای زمان کمتر از ۵ سال بازای هر شش ماه
۴,۰	۵ سال
۰,۵	برای موارد بیش از ۵ سال و کمتر از ۷ سال بازای هر شش ماه
۶,۰	۷سال و بالاتر

- تنفس

در فاصله تحویل پروژه و شروع اقساط بازای هر سه ماه دوره تنفس ۰,۵ امتیاز و حداکثر ۲ امتیاز

- فاصله زمانی اقساط

امتیاز	فاصله زمانی اقساط
۰,۰	ماهانه
۰,۵	سه ماهه
۱	شش ماهه

ب-۶ - هزینه های مناقصه گذار در روش پیشنهادی

براساس روش تامین منابع اعلام شده توسط پیشنهاددهنده، محتمل است لازم باشد مناقصه گذار برای اجرای روش هزینه هایی متقبل شود. به کمترین هزینه (در مقایسه پیشنهادها با هم) ۵ امتیاز تعلق می گیرد و بازای هر ۱۰٪ افزایش هزینه ۱ امتیاز کسر می گردد. حداقل امتیاز این بخش صفر خواهد بود.

ج - عملکرد گذشته شرکت در اجرای پروژهها

ج-۱ - مبلغ کل پروژه های انجام شده طبق قرارداد در ۳ سال گذشته

امتیاز	مبلغ کل پروژه های انجام شده طبق قرارداد (میلیون یورو)
۰,۰	کمتر از ۳۰
	از
۱,۰	الی ۶۰
۱,۵	۹۰
۲,۰	۱۲۰
۲,۵	۱۵۰
۳,۰	۱۵۰ و بیشتر

ج-۲ - مبلغ کل پروژه‌های انجام‌شده در عمل

امتیاز	اختلاف مبلغ واقعی و مبلغ قراردادی کل پروژه‌های انجام‌شده (%)	
۲,۰	کمتر از ۵٪	
	الی	از
۱,۵	۱۰٪	۵٪
۱,۰	۱۵٪	۱۰٪
۰,۰	۲۰٪	۱۵٪
- ۱,۰	۲۲٪	۲۰٪
- ۲,۰	بیش از ۲۲٪	

ج-۳ - سوابق شرکت در تامین مالی

امتیاز	مبلغ کل تامین مالی شرکت در سه سال گذشته (میلیون یورو)	
۰,۰	کمتر ۳۰	
	الی	از
۰,۵	۷۰	۳۰
۱,۰	۱۱۰	۷۰
۱,۵	۱۵۰	۱۱۰
۲,۰	۱۵۰ و بیشتر	

ج-۴ - سوابق شرکت در تامین مالی به روش پیشنهادی

امتیاز	مبلغ تامین مالی شرکت در سه سال گذشته به روش پیشنهادی (میلیون یورو)	
۰,۰	کمتر از ۱۵	
	الی	از
۰,۵	۶۰	۳۰
۱,۰	۹۰	۶۰
۱,۵	۱۵۰	۹۰
۲,۰	۱۵۰ و بیشتر	

ج-۵ - سوابق شرکت در تامین آورده نقدی

امتیاز	مبلغ کل آورده نقدی شرکت در پروژه‌ها در سه سال گذشته (میلیون دلار)	
۰,۰	کمتر از ۱۵	
	الی	از
۱,۰	۳۰	۱۵
۲,۰	۴۵	۳۰
۳,۰	۶۰	۴۵
۴,۰	۶۰ و بیشتر	

ج-۷ - تسهیلات دریافتی در سه سال گذشته

تسهیلات دریافتی می‌تواند نشان‌دهنده اعتبار شرکت‌کننده نزد بانک‌ها باشد.

امتیاز	تسهیلات دریافتی در سه سال گذشته (میلیون یورو)	
۰,۰	کمتر از ۳۰	
	الی	از
۱,۰	۶۰	۳۰
۱,۵	۹۰	۶۰
۲,۰	۱۲۰	۹۰
۲,۵	۱۵۰	۱۲۰
۳,۰	بیش از ۱۵۰	

ج-۸ - معوقات بانکی

امتیاز منفی	نسبت تسهیلات معوق شده به مبلغ کل تسهیلات در جریان (%)	
۰,۰	کمتر از ۱۰٪	
	الی	از
۰,۵	٪۲۰	٪۱۰
۱,۰	٪۳۰	٪۲۰
۱,۵	٪۴۰	٪۳۰
۲,۰	بیش از ۴۰٪	